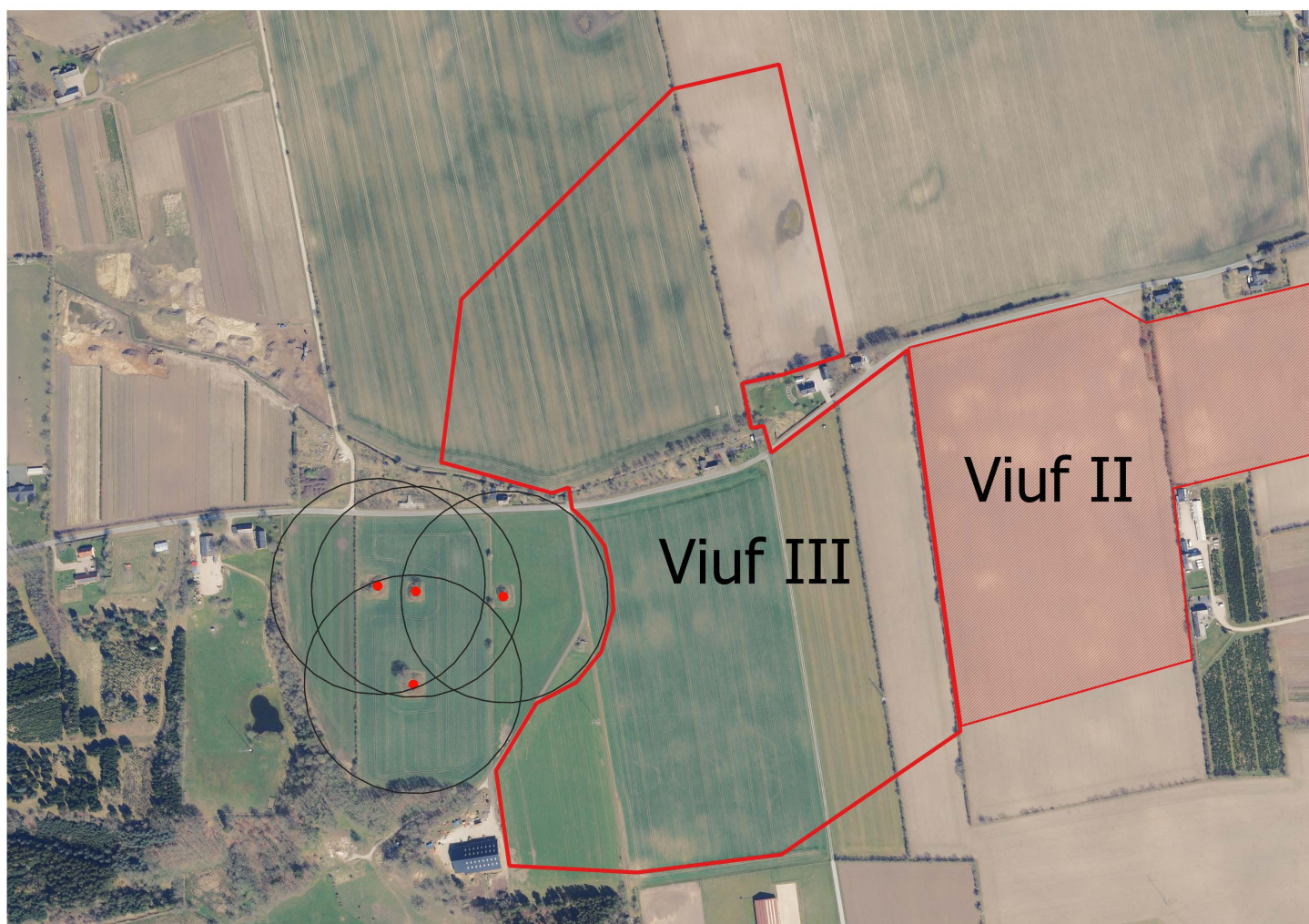

Forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

August 2023

Indholdsfortegnelse

1	Forord	3
2	Forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.....	4
3	Om Viuf III i Kolding Kommune.....	6
3.1	Grave- og interesseområderne ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.....	7
3.2	Status fra Kolding Kommune	8
4	Miljørapport	9
4.1	Afgrænsning af miljørapport	9
5	Planprocessen.....	10
6	Høringssvar fra indkaldelsen af idéer og forslag til plantillæggets indhold	11
6.1	Høringssvar	11
6.2	Regionens vurdering af de indkomne høringssvar	11

1 Forord

Det er regionens opgave at fastlægge rammerne for råstofindvindingen. Råstofplan 2020 blev vedtaget i juni 2021 og er den gældende råstofplan i Region Syddanmark.

Regionsrådet tilkendegav i Råstofplan 2020, at vi vil være indstillede på at udarbejde et plantillæg med et nyt graveområde for sand, grus og sten i interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune. På mødet den 27. februar 2023 vedtog vi endeligt, at plantillægget skal udarbejdes, og at der skulle indkaldes idéer og forslag til plantillæggets indhold i otte ugers offentlig høring. Høringen er nu overstået, og det er på baggrund af de indkomne høringssvar, samt et udarbejdet forslag til miljørapport, at vi har lavet dette forslag til tillæg til Råstofplan 2020 ved Viuf III i Kolding Kommune.

Grave- og interesseområdet ved Viuf – Almind har eksisteret i en årrække. Byerne hænger naturligt sammen, da de bl.a. deler skole og idrætsfaciliteter. Med tilkendegivelsen i Råstofplan 2020 støttede regionsrådet de fremadrettede bestræbelser på at skabe byudvikling mellem de to landsbymiljøer. Derfor vil regionsrådet nu arbejde for, at en eventuel yderligere indvinding i området sker hurtigst muligt.

I Råstofplan 2020 udlægges de arealer og de retningslinjer, der styrer hvor og hvordan råstofindvindingen skal foregå. Udover at sikre indvindingsmuligheder skal planlægningen samtidig sikre, at indvindingen sker i respekt for det omgivende miljø. Derfor har Regionsrådet lagt vægt på at finde en god balance mellem disse.

Det er derfor at dette forslag til tillæg til råstofplanen sendes i offentlig høring, ledsaget af et forslag til miljørapport, fra den 29. august til den 17. oktober 2023. I høringsperioden kan alle komme med bemærkninger til planforslaget. Bemærkningerne vil indgå i regionsrådets beslutning og videre arbejde med plantillægget ved Viuf III i Kolding Kommune. Der planlægges et informationsmøde midtvejs under høringen, i samarbejde med Kolding Kommune og borgergruppen, hvor alle med en interesse i Viuf II og Viuf III er velkomne til at deltage.

Regionen vil opfordre alle, borgere såvel som erhvervslivet, kommuner og organisationer, til at komme med kommentarer til dette forslag til tillæg til råstofplanen.

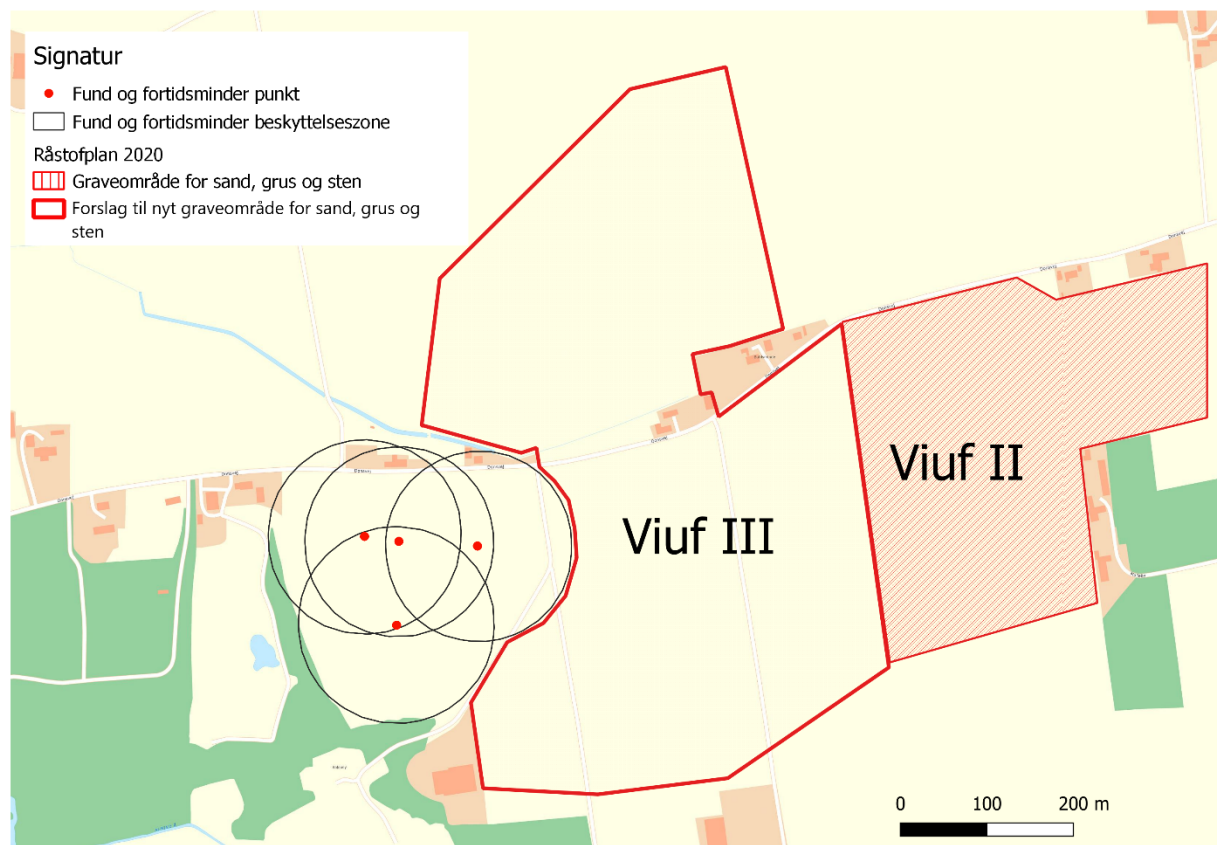
Stephanie Lose
Regionsrådsformand

Poul Erik Jensen
Formand for miljøudvalget

2 Forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

Forslag til tillæg til Råstofplan 2020 handler om at udlægge Viuf III som et graveområde, hvor der kan søges om tilladelse til at indvinde råstoffer. Det nærværende område udgøres af dele af matrikel numrene 1af, 5q, 6ai, 6au, 6g, 7a, 8m, 8u og 34a Viuf By, Viuf og er i alt 29,14 ha. Arealet ses af nedenstående kort (Figur 1).

Figur 1 Kortet viser afgrænsningen af forslaget til nyt graveområde for sand, grus og sten ved Viuf III.

Det er en forudsætning for udlægget af graveområdet Viuf III, at der ansøges om råstofgravning på arealet inden for en tidsfrist på tre år, samt at vejadgangen til overordnet vej sker uden om den tætte bebyggelse.

Region Syddanmark har i løbet af foråret 2023 fået udarbejdet en miljørapport, der afklarer hvilke miljøpåvirkninger der kan være, hvis Viuf III udlægges som graveområde. Indledningsvis er der blevet udarbejdet en afgrænsningsrapport, som blev sendt i høring ved berørte myndigheder. Regionen har modtaget to bidrag under denne høring. Bemærkningerne handler primært om tung trafik, det bevaringsværdige landskab omkring Femhøje, påvirkninger af natur og hydrologi i området, beskyttede sten- og jorddiger, samt fund af fortidsminder inden for det nærværende område. Miljørapport og afgrænsningsnotat kan findes sammen med høringsmaterialet til forslaget til råstofplantillæg.

Endvidere besluttede Regionsrådet på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes, og at der i forbindelse hermed skulle indkaldes idéer og forslag til plantillægget indhold i otte ugers offentlig høring fra den 1. marts til den 26. april 2023. Regionen har modtaget seks bemærkninger i høringsperioden fra henholdsvis Museum Sønderjylland, Kolding Kommune og fire borgere.

Region Syddanmark har inddraget bemærkningerne fra Museum Sønderjylland vedrørende tilstedeværelsen af væsentlige jordfaste fortidsminder og har afgrænset projektarealet herefter. Afgrænsningen betyder, at graveområdet ikke overlapper med en 100 meters beskyttelseszone til en fredet gravhøj (sb. 1, Viuf Sogn, fredningsnr. 3309:8), som ligger umiddelbart vest for Viuf III. Region Syddanmark vurderer, at reduktionen af råstofressourcen som følge af afgrænsningen er af underordnet betydning.

I forhold til bemærkningerne vedrørende tung trafik har Kolding Kommune foreslået en løsning på trafikafviklingen i et høringsvar til regionen i forbindelse med høringen af afgrænsningsrapporten. Kolding Kommune ønsker at lede trafikken uden om de mindre veje og de små byer. Ved etablering af en underføring under Storgaden, vil den tunge trafik ledes uden om de mindre veje ved Viuf og Almind. Underføringen er ikke etableret endnu, men er på tegnebrættet i forbindelse med råstofindvindingen i Viuf II.

Afsættet for byudviklingen ved Viuf – Almind i Kolding Kommune er beskrevet i de udviklingsretninger, som fremgår af Kommuneplan 2021, samt landsbyfællesskabsplanen, hvori landsbyer med en geografisk sammenhæng, som Viuf og Almind, går sammen om at afdække fælles potentialer og ambitioner. Landsbyernes sammenhæng underbygges også af en funktionel sammenhæng i forhold til offentlig service, institutioner, idrætsfaciliteter, indkøb og lægehus, som alle understøtter den naturlige bevægelse på tværs af byerne.

På baggrund af miljørapporten, samt de indkomne høringsvar fra indkaldelsen af idéer og forslag til plantillæggets indhold, har Region Syddanmark tilpasset arealet:

- Tilpasningen af Viuf III betyder, at graveområdet ikke overlapper med en 100 meters beskyttelseszone til en fredet gravhøj, som ligger umiddelbart vest for Viuf III. Regionen vurderer, at reduktionen af råstofressourcen som følge af afgrænsningen er af underordnet betydning.
- Det forudsættes, at vejadgangen til overordnet vej sker uden om den tætte bebyggelse. Kolding Kommune foreslået en løsning på trafikafviklingen i et høringsvar til regionen i forbindelse med høringen af afgrænsningsrapporten. Kolding Kommune ønsker at lede trafikken uden om de mindre veje og de små byer. Ved etablering af en underføring under Storgaden, vil den tunge trafik ledes uden om de mindre veje ved Viuf og Almind. Underføringen er ikke etableret endnu, men er på tegnebrættet i forbindelse med råstofindvindingen i Viuf II.
- Det forudsættes, at der ansøges om råstofgravning på arealet inden for en tidsfrist på 3 år.

Det er regionens vurdering, at ovenstående vil understøtte muligheden for en hensigtsmæssig byudvikling mellem landsbyerne Viuf og Almind.

Region Syddanmark vil i en eventuel råstoftilladelse stille vilkår for støj, støv og vibrationer med henblik på, at vejledende krav og retningslinjer skal overholdes inden for råstofgraven således, at der tages højde for gener i omgivelserne. Region Syddanmark vurderer at sådanne vilkår kan afbøde generne for de omboende.

Det miljøvurderede areal ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i nitratfølsomt indvindingsområde og indsatsområde for nitrat. Den nordøstlige del af området ligger inden for to indvindingsoplande inden for OSD. Region Syddanmark vurderer, at råstofindvinding i det miljøvurderede areal ikke udgør en trussel mod drikkevandsforsyningen. Drikkevandsinteresserne tilgodeses ved at stille grundvandsbeskyttende vilkår i en eventuel råstoftilladelse. Det er Region Syddanmark, der stiller vilkår for driften af råstofgraven og for arealanvendelsen på efterbehandlede arealer.

Der er en dokumenteret råstofforekomst på det areal der foreslås udlagt som graveområde. Råstofressourcen i Viuf III skønnes at være 1,82 mio. m³ sand, sten og grus. Heraf er omkring 0,4 mio. m³ grove materialer (sten og grus).

Samlet set vurderer Region Syddanmark, at råstofgravning på det areal der foreslås udlagt som graveområde, vil medføre en mindre til moderat påvirkning af andre interesser og bidrage til råstofforsyningen både lokalt og i trekantsområdet.

På baggrund af det udarbejdede forslag til miljøvurdering og de indkomne høringsvar fra indkaldelsen af idéer og forslag og en samlet vurdering af de hensyn, der er oplyst i Råstoflovens §3, vurderer Region Syddanmark, at nærværende forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune således kan vedtages.

3 Om Viuf III i Kolding Kommune

Den gældende råstofplan er [Råstofplan 2020](#), der blev vedtaget af regionsrådet i juni 2021.

Det fremgår af råstofplanens kapitel 7.6 "Særlige retningslinjer for tillæg til råstofplanen i planperioden", at regionen i planperioden vil være indstillet på at udarbejde et plantillæg til råstofplanen i interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune. Det fremgår endvidere af råstofplanens tekstboks 6 i samme kapitel, at grave- og interesseområderne ved Viuf - Almind er vigtige, da der er tale om en god ressource i et område, hvor der er en forholdsvis kort forsyningshorisont. For at tilgodese den fortsatte byudvikling, samt den eksisterende sammenhæng mellem landsbyerne, er det hensigtsmæssigt at udnytte råstofferne i interesseområdet, inden byudviklingen kommer for tæt på. Derfor tilkendegav regionsrådet i Råstofplan 2020, at der ønskes udarbejdet et plantillæg for interesseområdet Viuf III.

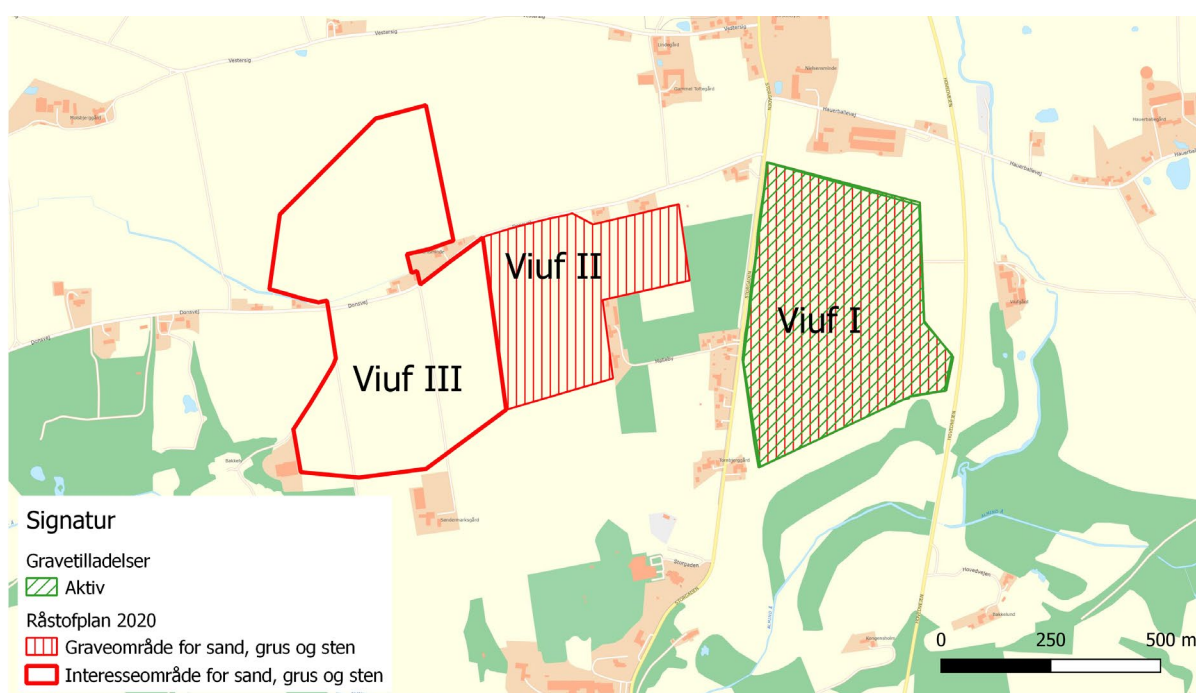
Regionsrådet besluttede på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes. Planforslaget sendes nu i offentlig høring, som angivet i råstofplanens § 6a.

Planforslaget er ledsaget af en miljørapport, som er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering § 8.

Planforslaget og miljørapporten er i offentlig høring fra den 29 august til den 17 oktober 2023. Alle med interesse i plantillægget opfordres til at komme med kommentarer til forslaget til tillægget ved Viuf III.

3.1 Grave- og interesseområderne ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

Viuf III er et interesseområde for sand, grus og sten i Kolding Kommune, og er placeret i forlængelse af graveområdet Viuf II. Begge områder er udlagt i Råstofplan 2020. Øst for områderne ligger Viuf I, som er en aktiv råstofgrav i et graveområde udlagt i Råstofplan 2016. De tre områder ses på nedenstående kort:

Figur 2 Kortet viser Viuf I, som er en aktiv grusgrav i et graveområde udlagt i Råstofplan 2016, samt Viuf II og Viuf III, som er henholdsvis et graveområde og interesseområde for sand, grus og sten udlagt i Råstofplan 2020.

Det fremgår af Råstofplan 2020, at grave- og interesseområderne ved Viuf – Almind i Kolding Kommune er vigtige, da der er tale om en god ressource i et område, hvor der er en forholdsvis kort forsyningshorisont. For at tilgodese den fortsatte byudvikling samt den eksisterende sammenhæng mellem landsbyerne er det hensigtsmæssigt at udnytte råstofferne i interesseområdet ved Viuf III, inden byudviklingen kommer for tæt på. Derfor tilkendegav regionsrådet i Råstofplan 2020, at der ønskes udarbejdet et plantillæg for interesseområdet Viuf III.

I forbindelse med regionens arbejde med plantillægget for Viuf III, er der blevet udarbejdet en miljørapport, der bistår regionens vurdering af plantillæggets indvirkning på miljøet. Vurderingen sker i medfør af § 8 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (jf. LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Graveområdet Viuf II er udlagt i Råstofplan 2020 med to forudsætninger: at adgang til overordnet vej sker uden om tæt bebyggelse, og at der er en tidsfrist på tre år for ansøgning om tilladelse til råstofgravning. Da mange forhold vedrørende interesseområdet (Viuf III) og graveområdet (Viuf II) er ens, vil der være behov for tilsvarende forudsætninger, når der laves et plantillæg for Viuf III. Dette understøttes af resultaterne fra miljørapporten, samt de indkomne høringsvar fra regionens indkaldelse af idéer og forslag til plantillæggets indhold.

Regionen har på administrativt niveau haft løbende drøftelser med Kolding Kommune. Formålet har været at dele status for henholdsvis regionens arbejde med plantillægget, udbuddet af indvindingen i Viuf II, samt kommunens status på byudviklingen i området.

Kolding Kommune har desuden siden vedtagelsen af Råstofplan 2020 købt arealerne i graveområdet Viuf II og udbudt indvindingen heraf.

3.2 Status fra Kolding Kommune

Kolding Kommune har den 17. august 2022 fremsendt en status på området ved Viuf – Almind i Kolding Kommune, heriblandt har de fremsendt deres perspektivplan fra maj 2019 "Perspektivplan Almind-Viuf" og landsbyfælleskabsplan, som fortsat er Kolding Kommunes udgangspunkt.

Kolding Kommune har gennemført planlægningen for et nyt boligområde syd for Viuf by på ca. 5 ha til boligformål. Se nedenstående kort:

Figur 3 Luftfotoet viser Viuf by og de planlagte byggegrunde syd for Vestersig (markeret med gult), samt den udbudte storparcel (markeret med rødt). Kolding Kommune, august 2022.

Det fremgår af kommunens status, at en eventuel kommende etape for planlægning af nye boliger, vil være syd for ovennævnte arealer. Det fremgår, at dette ikke vil være attraktivt før, der er sket indvinding af råstoffer. Det er derfor fortsat vigtigt for Kolding Kommune, at det sikres, at der kan ske en kontinuerlig indvinding af råstoffer. Det er en forudsætning for sikring af

sammenhængskraften mellem Viuf og Almind, og dermed for Kolding Kommunes fortsatte arbejde med byudvikling og sikring af rekreative interesser.

Af kommunens status fremgår det, at følgende er højt prioriteret:

- at der i overensstemmelse med landsbyfællesskabsplanens visioner og intentioner, ved hurtig indvinding, sikres grundlag for at tilgodese yderligere byudvikling og de rekreative muligheder, som kan skabes i de indvundne områder.
- at adgang fra Viuf II og Viuf III sker til overordnet vej uden om tæt bebyggelse, og dermed via Viuf I. Det bidrager til sikker forbindelse mellem de 2 byer til fods, på cykel og i bil.

Da udbygningen af Viuf forudsætter at råstofferne i nærheden er færdigudnyttede, er det regionens vurdering, at en fremskyndelse af muligheden for at udnytte råstofferne i Viuf III gennem et tillæg til råstofplanen, vil være med til at sikre en hensigtsmæssig byudvikling.

4 Miljørapport

Region Syddanmark skal i forbindelse med udarbejdelsen af et tillæg til råstofplanen, vurdere plantillæggets indvirkning på miljøet. Dette sker i medfør af § 8 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (jf. LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Miljøvurderingen foretages på to niveauer – et **detaljeret planniveau** (påvirkningen fra et råstofgraveområde) og et **overordnet planniveau** (råstofplanens samlede betydning for miljøet, herunder overordnede miljømål og anden gældende planlægning).

Råstofplan 2020 blev vedtaget i juni 2021 og er fortsat den gældende plan. I forbindelse med udarbejdelsen af Råstofplan 2020 er der truffet afgørelse om, at planen er omfattet af kravet om miljøvurdering. Miljøvurderingen på det overordnede planniveau er beskrevet i [den samlede miljøvurdering i Råstofplan 2020](#).

Da der i det nærværende er tale om et tillæg til Råstofplan 2020, der er alene udlægger et areal som graveområde, vurderes det, at miljøvurderingen på det overordnede planniveau fortsat er retvisende. På det detaljerede planniveau er der udarbejdet en miljørapport for plantillægget, da det vurderes at udlægget af arealet som graveområde, kan medføre en væsentlig påvirkning (jf. Miljøstyrelsen / Vejledning til lov om miljøvurdering/1. del: Planer og programmer, side. 23).

Selve miljøvurderingen af tillægget er udarbejdet i en separat miljørapport. Miljørapporten er også i høring og ses på [Region Syddanmarks hjemmeside](#) sammen med høringen af forslaget til tillæg.

4.1 Afgrænsning af miljørapport

Indledningsvist er der udarbejdet en afgrænsningsrapport, som indeholder potentielle miljøpåvirkninger, der omfatter de faktorer, som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4. Disse faktorer er følgende: den biologiske mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers

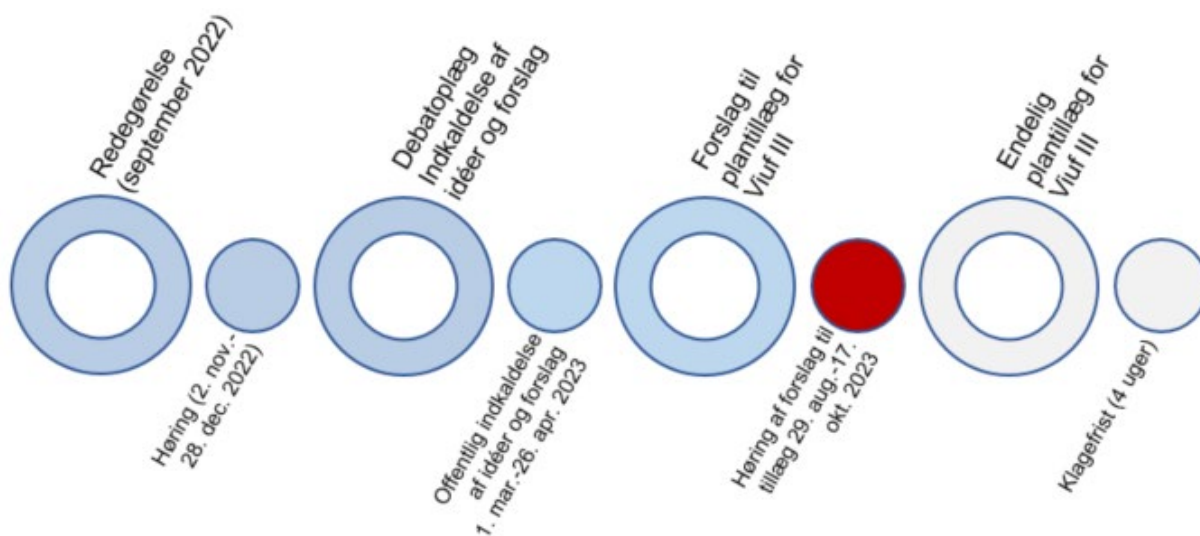
sundhed, jordbund og jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, ressourceeffektivitet, samt det indbyrdes forhold mellem ovenstående.

Afgrænsningsrapporten har været i høring ved berørte myndigheder. På baggrund af de indkomne høringssvar er der foretaget en endelig afgrænsning af de miljøforhold, der behandles i den nærværende miljørapport. Miljørapporten er således udarbejdet for at afklare, hvilken miljøpåvirkning der kan forekomme, hvis Viuf III udlægges som graveområde.

Med udgangspunkt i de indkomne bemærkninger fra offentlige myndigheder i høringen vedrørende afgrænsning af miljørapporten, har Region Syddanmark udarbejdet et forslag til miljørapport for tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.

5 Planprocessen

Når der skal udarbejdes et tillæg til den gældende råstofplan, skal Regionsrådet følge de procedurer som er fastlagt i råstofloven. Et tillæg til råstofplanen skal følge råstoflovens § 6a, stk. 1-7 (jf. råstoflovens § 6a, stk. 8). Processen består af en række høringer, hvor offentligheden og andre myndigheder bliver inddraget. De bidrag, som regionen modtager under høringerne, indgår i det videre arbejde med plantillægget.

Figur 4 Planprocessen er fastlagt i råstofloven og er her grafisk illustreret. Vi er nu ved høringen markeret med rødt.

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes, og at der i forbindelse hermed skulle indkaldes idéer og forslag til plantillægget indhold i otte ugers offentlig høring fra den 1. marts til den 26. april 2023. På baggrund af de indkomne høringssvar, og en udarbejdet miljørapport, har regionen lavet dette forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.

Planforslaget sendes nu i offentlig høring, som angivet i råstofplanens § 6a. Planforslaget er ledsaget af en miljørapport, som er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering § 8. I høringsperioden høres offentligheden, berørte myndigheder og organisationer, samt berørte

naboer med en væsentlig individuel interesse. På baggrund af de indkomne bemærkninger, beslutter Regionsrådet, om tillægget til Råstofplan 2020 kan vedtages.

Der planlægges et informationsmøde midtvejs under høringen, i samarbejde med Kolding Kommune og borgergruppen, hvor alle med en interesse i Viuf II og Viuf III er velkomne til deltage.

6 Høringssvar fra indkaldelsen af idéer og forslag til plantillæggets indhold

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes, og at der i forbindelse hermed skulle indkaldes idéer og forslag til plantillægget indhold i otte ugers offentlig høring fra den 1. marts til den 26. april 2023. Regionen har modtaget seks bemærkninger i høringsperioden fra henholdsvis Museum Sønderjylland, Kolding Kommune og fire borgere.

De indkomne høringssvar kan ses i [regionens høringssportal](#).

6.1 Høringssvar

Museum Sønderjylland har bemærkninger til projektområdet. Det er museets vurdering, at der inden for det berørte område findes væsentlige jordfaste fortidsminder, som er beskyttet af Museumslovens § 27. Disse fortidsminder skal ifølge museumsloven udgraves, hvis de berøres af anlægsarbejdet.

Kolding Kommune har indsendt bemærkninger til efterbehandlingsplanen, som et supplement til deres tidligere høringssvar. De ønsker at området skal efterbehandles til rekreative formål, natur, ekstensiv dyrkning uden brug af pesticider, vedvarende energi eller lign.

Høringssvarene fra de fire borgere er bl.a. udgjort af bemærkninger til trafikafviklingen, hvor de ønsker at trafikken skal ledes uden om Donsvej og Storgaden, da der færdes skolebørn, cyklister og vandrergupper på vejene. Hertil ønsker borgerne samme forudsætninger som ved Viuf II. Desuden havde de bemærkninger til støj, støv og efterbehandlingsplanen, hvortil at de ønsker mulighed for borgerinddragelse.

I forhold til bemærkningerne vedrørende tung trafik har Kolding Kommune foreslået en løsning på trafikafviklingen i et høringssvar til regionen i forbindelse med høringen af afgrænsningsrapporten. Kolding Kommune ønsker at lede trafikken uden om de mindre veje og de små byer. Ved etablering af en underføring under Storgaden, vil den tunge trafik ledes uden om de mindre veje ved Viuf og Almind. Underføringen er ikke etableret endnu, men er på tegnebrættet i forbindelse med råstofindvindingen i Viuf II.

6.2 Regionens vurdering af de indkomne høringssvar

På baggrund af miljøvurderingen og de indkomne høringssvar, vurderer Region Syddanmark, at forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune kan vedtages med en mindre afgrænsning af graveområdet i forhold til det hidtidige interesseområde.

Afgrænsningen betyder, at graveområdet ikke overlapper med en 100 meters beskyttelseszone til en fredet gravhøj, som ligger umiddelbart vest for Viuf III. Region Syddanmark vurderer, at reduktionen af råstofressourcen som følge af afgrænsningen er af underordnet betydning.

Generelt er det Region Syddanmarks vurdering, at de indkomne bemærkninger i vid udstrækning omfatter forhold, som vil blive behandlet i forbindelse med en senere ansøgning om tilladelse til råstofindvinding. I behandlingen af en ansøgning kendes det konkrete projekt, samt dets omfang og detaljer. Det konkrete projekt skal også miljøvurderes.

Det er i øvrigt regionens vurdering, at de bemærkninger der er indkommet, imødekommes gennem de forudsætninger der er for udlægget af graveområdet.

Region Syddanmark
Damhaven 12 . 7100 Vejle
Tlf. 7663 1000

regionsyddanmark.dk

Region Syddanmark